

ORU 1.2.1-04185/2017

RIKTLINJER FÖR ATT UTSE EXCELLENT LÄRARE

**Fastställda av samtliga fakultetsnämnder
2013-01-29,30,31**

**Senast ändrade: ENT 2017-10-18, HS
2017-10-20 och MH 2017-10-17**

Allmänt

Enligt rektors instruktion har fakultetsnämnderna rätt att utse excellenta lärare.¹ Syftet med att utse excellenta lärare är att synliggöra och premiera de särskilda pedagogiska kompetenser som är viktiga för att skapa goda förutsättningar för hög utbildningskvalitet vid Örebro universitet. Den som utses till excellent lärare förväntas bidra till den universitetspedagogiska utvecklingen vid lärosätet.

Den som har blivit utsedd till excellent lärare eller motsvarande vid annat lärosäte behöver inte ansöka om att bli utsedd till excellent lärare vid Örebro universitet, utan betraktas som excellent lärare vid Örebro universitet.

Behörighetskrav

Behörig att provas för att utses till excellent lärare är den som är anställd som lärare vid Örebro universitet² samt har genomgått behörighetsgivande universitetspedagogisk utbildning om minst 10 veckor.³

Bedömningskriterier för pedagogisk skicklighet

Fyra bedömningskriterier för pedagogisk skicklighet ska vara uppfyllda för att en lärare ska kunna utses till excellent lärare vid Örebro universitet. Efter varje kriterium följer ett antal exempel på hur läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt. Observera att exemplen *inte* ska tolkas som delkriterier. Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt även på andra sätt.

1. Undervisningsskicklighet

Läraren fungerar synnerligen väl i relationen med studenter och har mycket god förmåga att stödja studenters lärande, anpassa undervisning efter olika studenters och studentgruppers förutsättningar samt omsätta sin pedagogiska grundsyn i praktiken.

Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt på olika sätt, till exempel genom att läraren

- *stödjer studenters lärande genom konstruktiv och kontinuerlig återkoppling*

---

¹ Instruktion och arbetsordning för fakultetsnämnderna (ORU 1.2.1-03848/2017).

² De lärarkategorier som finns vid Örebro universitet framgår av universitetets anställningsordning (ORU 1.2.1-02327/2015).

³ Motsvarande kunskaper kan provas vara förvärvade på annat sätt.

- *använder en bred repertoar av studentaktiva undervisnings- och examinationsformer som utvecklar studenters kunskaper, färdigheter och förmågor*
- *utvecklar, anpassar och vidareutvecklar på ett systematiskt och genomtänkt sätt undervisnings- och examinationsformer utifrån de specifika förutsättningar som gäller för det egna ämnet*
- *främjar hållbar utveckling genom att tillämpa ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i undervisningen.*

2. Professionell utveckling

Läraren utvecklar sitt pedagogiska förhållningssätt över tid genom att systematiskt reflektera över och analysera studenters lärande och studieresultat och därefter utveckla den egna praktiken.

Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt på olika sätt, till exempel genom att läraren

- *problematiserar och utvecklar kursinnehåll, undervisningsformer och examinationsformer i dialog med kollegor och studenter*
- *utvecklar och implementerar kvantitativa metoder med hög validitet och reliabilitet för att mäta hur undervisningens kvalitet förändras över tid*
- *identifierar pedagogiska och didaktiska utmaningar i sin undervisning och använder insikterna till att fördjupa sin förståelse för studenters lärande*
- *kontinuerligt bidrar på ett aktivt sätt vid utbildningsdagar för lärare och universitetspedagogiska kurser och konferenser*
- *formulerar konkreta planer för fortsatt pedagogisk utveckling med hänsyn tagen till de mål och ramar som den högre utbildningen har att förhålla sig till.*

3. Pedagogiskt ledarskap

Läraren har en ledande roll i att driva lärarkollegiets och utbildningsverksamhetens pedagogiska utveckling.

Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt på olika sätt, till exempel genom att läraren

- *innehar pedagogiska utvecklings- och ledningsuppdrag och där aktivt bidrar till lärarkollegiets stärkta förmåga att främja studenters lärande*

- *initierar, driver och utvärderar pedagogiska utvecklingsprojekt*
- *verkar för kollegial samverkan kring undervisningsfrågor och ger aktivt stöd till kollegor i deras roll som lärare, kursansvarig, programansvarig eller liknande*
- *initierar pedagogiska diskussioner, seminarier och konferenser inom och utom lärosätet*

4. Akademiskt lärarskap

Läraren reflekterar över studenters lärande utifrån universitetspedagogisk teori och ämnesdidaktisk kunskap och delar med sig av sina insikter kollegialt.

Läraren kan visa att kriteriet är uppfyllt på olika sätt, till exempel genom att läraren

- *systematiskt undersöker sin pedagogiska praktik utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt till lärande och undervisning*
- *motiverar sin pedagogiska praktik utifrån relevant universitetspedagogisk eller ämnesdidaktisk teori*
- *utvecklar undervisningsmaterial, läromedel eller styrdokument*
- *dokumenterar sin pedagogiska praktik och sprider kunskap om den vid seminarier, presentationer eller i publikationer inom eller utom universitetet*

Ansökan

Ansökan om att bli utsedd till excellent lärare behandlas löpande under året. Ansökan görs på särskild blankett som ska åtföljas av följande handlingar:

- Intyg över genomgången universitetspedagogisk utbildning alternativt genomförd bedömning av motsvarande kompetens. Den som genomfört universitetspedagogisk utbildning vid Örebro universitet behöver inte bifoga intyg.
- Pedagogisk meritportfölj som följer den mall som används vid Örebro universitet. Den sökande ska i meritportföljen förhålla sig till samtliga fyra bedömningskriterier för pedagogisk skicklighet samt explicit relatera till universitetets pedagogiska grundsyn.
- Arbetsprover och omdömen som syftar till att visa hur den sökande omsätter sin pedagogiska grundsyn i praktiskt pedagogiskt arbete. Det kan till exempel vara studiehandledningar, videofilmer, dokument som beskriver planering av utbildningsmoment eller utformning av examinationer, utvärderingar från studenter och

utlåtanden från tidigare eller nuvarande chef. Den sökande ska tydliggöra hur respektive arbetsprov eller omdöme relaterar till vad som anförs i den pedagogiska meritportföljen och på vilket sätt arbetsprovet visar på pedagogisk skicklighet enligt bedömningskriterierna.

- Eventuella publikationer relevanta för ansökan.

Sakkunnigbedömning

För bedömning av den sökandes pedagogiska skicklighet ska yttrande från minst en extern sakkunnig inhämtas. Den som utses till sakkunnig bör vara särskilt skickad att bedöma pedagogisk skicklighet, exempelvis genom att själv vara utsedd till excellent lärare eller vara forskningsaktiv inom högre utbildningsområdet, samt ha god ämnesdidaktisk förståelse. I ett skriftligt utlåtande ska den sakkunnige motivera sin bedömning av huruvida läraren uppfyller bedömningskriterierna för pedagogisk skicklighet.

Beslut

Beslut om att bevilja respektive avslå en ansökan om att bli utsedd till excellent lärare fattas av berörd fakultetsnämnd.